

XXXIII. évfolyam

37.-ik szám

Egyes szám ára

10 fillér

Negyedévre 1-20 P.

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelenik
szombaton
Küldetéseket
felvesz
a kiadóhivatal
Telefonszám
10.

V A S S.

Sárguló, arany levelek hullanak ezen a tragikus és kilátástalan őszen egy koporsóra, amelyekben nagy halott alussza álmát. Pihenni tért egy ember, aki tíz év óta szerelmese volt a munkának és ellensége a pihe-nésnek, mert tíz év óta rendületlenül hitt abban, hogy egyedül a munka az, amelyik feltámasztja az össze-rokadat országot. Ez a hit Vass Józsefben szinte dogmatikussá vált akkor, amikor a munkanélküliek tömege már a rendőrkardoktól sem ijedt meg és nyomorát-baját az utcára vitte.

Még a politikai ellenféllel szemben sem tartjuk ildomosnak kritikát gyakorolni a nyitott sirnál, amelynél egy ország áll gyászban a hirtelen elmulás döbbenetétől sujtva. Nincs ember hiba nélkül — és ezerszeresen áll ez akkor, amikor az ember politikus is. Ez a megkülönböztetés Vass Józsefnél inkább az ember felé hajlott; mert ember volt a politikában és politikus akkor is, amikor az embernek kellett az emberen segíteni: ami szerencsétlen napjainkban nem könnyű dolog.

Számára mindkét munka, a politikusé, az emberé egyaránt nemcsak kötelesség, hanem passzió volt. Aki nem ösmerte a „munka után édes a nyugalom“ fogalmát, az nem lehetett a mindennap robotoló hivatalnok, az foglalkozásának művésze volt. A koncepció embere és a jóság lovagja volt még akkor is, amikor a politikájától esetleg mértfüldek választották el azt az embert, akivel szemben, vagy aki mellett cselekednie kellett.

Hogy mit alkotott, azt kár lenne méltatni. Kortár-

sai vagyunk és alkotásai szemünk előtt nőttek a magasba. Támadták érte — ez természetes is. Védekezett — ez is természetes. A mű azonban mégis állott, a gépezet járt és a zökkenőket már nem a koncepciójuk okozta, hanem egy-egy belső hiba, amiben hibás az alkotójuk nem igen

lehetett. A tervező kell hogy álmódzó legyen és az álomban, a képzelet szárnyán eltörpül a kicsiség. Vass József a tervező művész volt — meg egy kicsit az építő munkás is.

Hogy elment az örök nyugalomba, a fájdalomtól tragikus is egy fenyegető tél előtt, egy fuldokló országban, amely bajainak pedig ő kellene hogy legyen egyik

orvosa.

Egy nyitott sirnál vesszük észre, ilyenkor, az őszen le-targiájában: milyen kevesen vagyunk. Vass József a kevesek közül való volt és hogy elment, egy nagy ür marad betöltetlenül. Nincs pótolhatatlan ember — mondják, de Vass József ma, a kevesek országában, pótolhatatlan.

Dr. Lázár Andor

Taktaharkány függőkölcsönből fizeti a megyei hozzájárulást,

mely 1931-ben több mint 40% póttadóval terheli a községeket. Tantó János hatalmas beszéde a mezőgazdaság végveszedelméről. -- A főispán élesen válaszolt dr. Dubay felszólalására.

Zemplénum megye közigazgatási bizottsága szerdán délelőtt 10 órakor tartotta a havi ülését Széll József főispán elnökelete alatt, melyen a hivatalvezetők által, a közigazgatás eseményeiről előterjesztett jelentésekben közérdeklődésre számot tartó esemény nincs.

Tizenegy órakor a

kisgyűlés

tárgyalta de az eléje került ügyeket. A szokottnál is szűkebb tárgysorból csak egy két ügy emelkedett ki.

Tállya község erdőt az állam veszi kezelésbe, de felszólította a községet a belügyminiszter, hogy előbb emelje az erdőörök fizetését. A község erre nem hajlandó, mert — mondja a képviselőtestület határozata — a miniszter rendelkezése reá nézve nem kötelező. A határozatot természetesen megsemmisítették és a határozatba — a főispán indítványára — belevették, hogy a község renitenciája az autonómia felfüggesztését eredményezheti.

Hodossy Béla felelőssége folytán megtagadták a jóváhagyást Sárospatak község határozatától, mellyel az 1929 évi hűsvizsgálati díjak felét a községi állatorvosnak engedte át. Kimondotta azonban a kisgyűlés, hogy a díjak 25

%-ának átengedését nem ellenezné.

Jóváhagyták Tokaj községnek az orvosi lakás 33.000 pengő költséggel való felépítésére vonatkozó határozatát. Ugyancsak jóváhagyták a vízművek gépezeti berendezésének megújítására vonatkozó határozatát, azonban a határozatnak azt a részét, hogy a gépeket egy budapesti cégnél versenytárgyalás nélkül rendelik meg, megsemmisítették és kötelezték a községet nyilvános verseny tárgyalás tartására. Megtagadták a jóváhagyást a gazdasági továbbképző iskola részére függőkölcsön telvétele kimondó határozattól is, mert a kölcsön lefedését nem jelöli meg.

Jóváhagyták Ricse, Cigánd és Semjén községek határozatait, melyekkel a községek összekötő út építéséhez hozzájárulást szavaztak meg.

Tállya 17.000 pengő költséggel vágóhid építését határozta el; jóváhagyták.

Megsemmisítették Tarcal község határozatát, mellyel a községi bíró terhére megállapított térítmény megfizetését a község terhére vállalta.

Igen érdekes és jellemző Taktaharkány község határozata, melyben

a község a megyei hozzá-

járulás kifizetése érdekében függőkölcsön felvételnek engedélyezését kéri

A kisgyűlés a kölcsön felvételét a szükséges mérvben engedélyezte.

Jóváhagyták Cigánd község határozatát, mellyel a megüritelt segédjegyzői állást irnok-végrehajtói állássá szervezi át.

Déli 12 óra volt, amikor Széll főispán a negyedévi

rendes közgyűlést

megnyitotta. Napirend előtt a főispán megemlékezett arról a súlyos veszteségről, mely az országot Vass József népjóléti miniszter tragikus halálával érte.

Kortársai közül kimagasló ember volt Vass József, — mondotta a főispán — mint ember hatalmas elméjében és szivjóságában. A demokratizmus diadalát jelentette fénye képességei érvényesülése. Páratlan alkotó erő jellemezte és élete igazolta, hogy Isten elismerte és meghívta őt, akinek politikai ellenfelei is elismerték hivatottságát és önzetlenségét.

A főispán indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvében örökíti meg Vass József emlékét és elhatározza, hogy temetésén 4 tagu küldöttséggel képviselheti Zemplén vármegyét.

Ezután néhány meleg, elis-

merő szó keretében *Gosztonyi István* szerencsi főszolgabírónak átadta a főispán a kormányzó elismerés jelvényét, melyet a főszolgabíró meghatóttan köszönt meg.

Az alispán évnegyedes jelentéséhez *Tantó János* megyasszói ref. lelkész szólalt fel.

Mint reflektor fénye világít bele gazdasági életünkbe a szeptember elseji tüntetés — mondotta. Az ipari munkásság, melyet a kormány 10 éven át a dédelgetett ipar fokozott védelmével támogatót, szembehelyezkedett a renddel és a karhatalommal, tört és romlott. A mezőgazdaság, melynek súlyosabb a helyzete, nem viszi panaszát az uccára, pedig halálos krízis él át ma, amikor szinte ajándékba termel, amikor minden termelvényéből előállított falat kenyérral a földje egy rögéj adja oda. A kormány nem akadályozza meg azt az érthetetlen tüntetést, hogy amikor a mezőgazdasági termelvények ára a tavalyinak felére, negyedére süllyedt, a liszt, a cukor, a hús maradt a régi árban. A gépek felemelték a cséplés árát, a malmok az őrlési díjat. A földadó csökkent ugyan, de a pótdadó emelkedett. Arra kéri a főispánt, hasson oda, hogy a gazdáknak adott fagykárkölcson és vetőmagkölcson, valamint a megyasszói tüzkárkölcson visszafizetésére halasztást kapjanak a gazdák. Azért szólalt itt fel, hogy a kormány meghallja a gazdák S. O. S. kiáltását: „mentsetek meg, mert mi, a mezőgazdák elveszünk.“

Válaszul a főispán közölte, hogy a fagykár- és vetőmagkölcsonok prolongálásának nincs akadálya, a tüzkárkölcson ügyében pedig közben fog járni.

A tokaji szolgabírák kérelmére, tekintettel a tokaji lakásdrágaságra, negyedévenként 100 pengő lakbérpótléket szavazott meg a bizottság.

A megye 1931. évi költségvetésének végösszegeit ősmertette ezután *Cseh István* számviteli főnök. Ezek szerint a vármegyei háztartási alap 16,74, a nyugdíjalap 22,15, a többi alapok 2,57 %-át teszik ki a megyében kivetett összes egyenesadónak. Miután pedig a községek a kereseti adók után pótdátot nem vehetnek ki,

egyedül a megyei hozzájárulás kb. 42% pótdátot jelent.

A költségvetéshez dr. *Dubay István* szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy a költségvetési joga a bizottságnak csak üres for-

mává süllyedt, mert a költségvetést látatlanba kell megszavazni, anélkül, hogy tudnák mi van benne. A régi költségvetések alapján indul el kritikájában és kifogásolja, hogy a hozzájárulás késedelmes befizetése után várható kamatok nem szerepelnek a költségvetésben — mint az államnál és községnél a késedelmi kamatok — pedig ezzel el lehetne kerülni a hozzájárulás emelkedését, de — állapítja meg — nem lehetne belőle karácsonyi segítséget osztogatni. Kifogásolta, hogy a néhány évvel ezelőtt a megye udvarán épült garázst és szuflórakást lebontották anélkül, hogy kikérték volna a bizottság hozzájárulását e vagyont elpusztításához. Nem látja sehol a takorékoságot szigorúan érvényesülni. Kifogásolja, hogy a főispán a hivatalos autót oly gyakran használja magáncélokra, mert a megállapított térítés oly alacsony, hogy nem fedezi a valóságos költségeket. Indítványozza, hogy a költségvetést adják vissza az alispánnak megtehető átdolgozás, különösen a várható kamatoknak a beállítása céljából.

Bernáth alispán válaszában hangsúlyozza, hogy a költségvetés rendezésre áll most már betekintés végett és meg lehet győződni, hogy a legnagyobb takarékosággal jártak el. Azonban állandóan újabb terheket rónak a megyére. Így legutóbb a főispáni telefonköltségeket, melyek 9000 pengőtet tesznek ki.

A főispán röviden válaszolt: „A bizottsági tag úr gondolkodását sem eléggé önzetlennek, sem eléggé emelkedetlenségnek tartom ahhoz, hogy felszólalására érdemben válaszoljak“ — így, *szóbeli szóra.*

Ezután a bizottság a költségvetést változatlanul elfogadta.

Ugyancsak elfogadták az Erzsébet kórház költségvetését a felolvasott adatok alapján és döntöttek a gyámmentári és közpénzek kamatozó elhelyezésére nézve.

Az alispánnak a közmunkák megindítását célzó felirati javaslatát hozzászólás nélkül fogadták, el, majd átutották a társtörvényhatóságok átiratainak a kisebb jelentőségű ügyeknek a közgyűlés délután 1/2 2 órakor véget is ért.

Nagy sikerűnek ígérkezik a Népkönyvtársorsjátéka.

Nemrég beszámoltunk arról, hogy a *Széchenyi-Wolkenstein* Ernőné grófnő elnöke alatt álló Altalános Népkönyvtár ez évben a szokásos népnepély helyett tárgysorsjátékot rendez.

A sorsjáték értékes nyere-ménytárgyait a közönség áldozatképpen adományozza. Legutóbb *Péter Sándor* képzőművészeti főiskolai hallgató ajánlott fel egy értékes olajfestményt, mely a Szegő áruháza kirakatában megtekinthető. Ezenkívül az utóbbi időben még a következő nyere-ménytárgyakat ajánlot-

ták fel: az „*Uribor*“ Rt. és *háró Schell* Ferenc egy-egy hordó bort, dr. *Sáén* József esperes plebánus két törzs tésér Leghón fajbaromit és többen több kisebb tárgyat.

*

Széchenyi-Wolkenstein Ernőné grófnő ezután kéri tel a sorsjátékot rendező nagybizottság összes tagjait, hogy e hó 18-án, csütörtök délután 5 órakor lehetőleg teljes számban jelenjenek meg a vármegyeháza nagytermében.

HIREK.

Kovács Gábor

Elment, végleg elköltözött kuruc őseihez a vármegye régi harcos függetlenségi politikuskai közül az utolsó is, aki végig kitartott a tiszta Kossuthi eszmék zászlaja mellett. Halálával egy embertípusnak magja szakadt Zemplénnegyében, mely a maga kemény egyenességével, tiszta, szeplőtlen liberalizmusával mint a szép múlt egy kedves emléke élt közöttünk.

Miskolci Kovács Gábor évek hosszú során, szinte fogalom volt Zemplében: megtévesztője a puritánságnak, a szokimondó egyenességnek, a közérdek önzetlen szolgálatának, a Kossuth Lajos eszméihez való törhetetlen ragaszkodásának.

Halála mely fájdalommal tölti el mindazokat, akik ismerték, akik nagybecsülték, mert egy talpig magyar úr dönt ki vele a magyarságnak a hozzá hasonlókban megfogathozott sorából.

— **Lovagias ügy Széll főispán és dr. Dubay között.** A törvényhatósági bizottság szerdai ülésén, amit tudósításunkban beszámoltunk róla, *Széll* József főispán rendkívül éles hangú választ adott dr. *Dubay* István felszólalására. A főispán válaszát dr. *Dubay* sértőnek találta magára és lovagias uton kért elégtételt a főispántól.

— **Halálozás.** *Miskolci Kovács Gábor* kir. közjegyző, Zemplénné vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, aki évtizedeken át igen jelentős szerepet vitt a megye közéletében, e hó 9-én, hosszas és kínos betegség után, 65 éves korában meghalt. Temetésén, melynek egész rendjét az elhunyt irta elő utolsó napjaiban, Szerencs és vidékének közönsége hatalmas

tömegben vett részt, hogy a végtisztsésséget megadja a mindenki által magasra értékelt igazi embernek és igaz magyarnak. És a hatalmas tömegnek köny szökött szemébe, mikor a temető kapujához érve, — az elhunyt utolsó kívánságához képest — felhangzott a dalárda éneke: „Ne sirj ne sirj Kossuth Lajos“ és a koporsóját a Himnusz hangjai mellett elhelyezték utolsó nyugvóhelyére. — Hosszas szenvedés után, 11-én délután 62 éves korában meghalt nagymadi és várbogyai *Bogay Béla* ny. városi tanácsos. Pénteken délután temették őszinte részvét mellett. Halálát özvegye, fia, *Bogay Kálmán* szolgabíró, főispáni titkár és kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

— **Eljegyzés.** *Burger* Erzsébet (Sátoraljaújhegy) és dr. *Lorber* László (Ungvár) jegyesek. — *Schwartz* Rózsit eljegyezte *Miskolczy* Imre Békéscsabáról. (M. k. é. h.) — Dr. *Grimwald* Ernő szerencsi gyakorló orvos eljegyezte *Krausz* Böskét, dr. *Krausz* Sámuel szerencsi községi orvos leányát.

— **Footballmérkőzés.** Vasárnap d. u. 3/4 órakor igen érdekes footballmérkőzés lesz a sporttelepen. A SAC. az Ózdi Vasgyári T. K.-vel mérkőzik a bajnoki pontokért, azzal a csapattal, mely a múlt vasárnapi első fordulón a terület bajnokcsapatát, a DVTK.-t fölényesen verte meg.

— **A Pesti Tőzsde** szonációja új számában dr. *Hirsch* Albert, *Nickl* Károly h. államtitkár, *Dános* László és mások nyilatkoznak. Érdekes ötletek számolnak be a magyar bankpolitika új irányáról, a határidőpiaorról, az új nagy egyházi rendközlösönkről, stb.

— **S. Máv. S. C.—SAC.** 1:0 (0:0) A két helyi rivális a múlt vasárnap mérkőzött a bajnokságért. A Máv. csapata a játék folyamán némi fölényt mutatott, amit azon-

**Hirdetéseket
felvesz a
kiadóhivatal**

ban csak egyes játékosai ki-
méletlen durvaságának kö-
szönhetett. Előljárt a durva-
ságokban Szilva vetelkedett
a ballöszekötővel, s egye-
nesen életveszélyes módon
„játszottak.“ A gól a másod-
dik félidőben a jobbszélő
leszállásból történő lefutása
után a SAC. védelem súlyos
hibájából esett. Hartmann
bíró, egy két hibától eltekintve
— pld. a gólnál is — jól
látta el feladatát, de nem
volt elég erélyes a durvasá-
gok megfékezéséhez.

**Nyolcezer kíváncsi ember
nyolcezer levele.**

Nyolcezer levél nem kis do-
log. Ha ezeket a leveleket egy
ember akarná elolvasni, akkor
jó néhány hetente keresztül másra
aligha telne ideje. — Tolnai
Világlapja kiadóhivatalába ennyi
levél érkezett az első napon,
amikor ennek a népszerű és
elsőrendű képeslapnak az árát
60 fillérről 24 fillérré szállítot-
ták le. — Nyolcezer ember ar-
ra volt kíváncsi, hogy miképpen
lehetséges ilyen nagymértékű
árléscsökkentés. Mi a titka ilyen ár
mellett a lapkiadónak. Ennek a
magyarázata, mint velünk köz-
lik, igen egyszerű. — Tolnai
Világlapja, amely az elmúlt há-
rom év alatt mindig a jó-
ból a legjobbat és árban a leg-
olcsóbbat adta, az utóbbi idők-
ben a kegyetlenül mostoha gaz-
dasági viszonyok miatt kénytele-
n volt nélkülözni régi olvasói-
nak egy nagy részét és ezzel
az árleszállítással most régi ol-
vasóit akarja visszahódítani,
ezeknek a száma pedig az el-
múlt 32 év alatt több mint fél-
millió volt. Ezek az olvasók
nemcsak azért fognak vissza-
térni Tolnai Világlapja olvasói-
nak táborába, mert a lap ára
24 fillér lett, hanem azért is,
mert a lap tartalma nem válto-
zott, sőt jobb lett és emellett
még két nagyszerű folytatásos
regényt is közöl, az eddigi kü-
lön bekötött regénymelléklet
helyett.

Hogy Tolnai Világlapja szá-
mitásai beváltak, azt bizonyítja
a nyolcezer levél, amelyben az
emberek nemcsak kíváncsisá-
gukat, hanem gratulációjukat is
kifejezik.

— **Közszállítási pályáza-
tokhoz a kamarai megbiz-
hatósági bizonyítványok
megszerzése.** A közszállítá-
sokra, közmunkákra kiírt ver-
senytárgyalások alkalmával
benyújtott ajánlatokhoz csa-

tolandó kamarai szállítókép-
ségi, illetve megbízhatósági bi-
zonyítványok kiállításának meg-
gyorsíthatása érdekében a ke-
reskedelemügyi miniszter a
kamarához intézett rendeleté-
vel megengedte, hogy a kis-
iparosok az ilyen bizonyítvá-
nyok kiállítására irányuló —
s az illetékes kamarához cim-
zett — kérelmeiket közvet-
lenül annál az ipartestületnél
nyújthassák be, amelynek tag-
jai. Az ipartestület a kérelme-
ket véleményezésével ellátva
haladéktalanul továbbítja a
kamarához, amelynek így —
ha a benyújtás még idejében
történt, — módjában lesz a
kiállítandó bizonyítványt ide-
jekorán, még a versenytár-
gyalás megkezdése előtt, el-
juttatni a pályázatot kiíró
hatósághoz. A Kamara ezzel
kapcsolatban felhívja az ér-
dekeltek figyelmét arra, hogy
a megbízhatósági bizonyít-
ványt kérő beadvány 1.60 P
bélyegilleték alá esik s ahhoz
csatolandó bizonyítványra le-
endő ragasztás céljából egy
80 filléres okmánybélyeg is,
— valamint, hogy a kérelem-
nek mindenestre tartalmaznia
kell a versenytárgyalást
kiíró hatóságnak, a versenytár-
gyalási hirdetmény számá-
nak és a megpályázott mun-
kának, munkanemnek, illetve
szállításiának megnevezését.

— **Az Ojság** új száma szenzációs
riportot közöl a Csepeli posztgyár-
ban szőtt legújabb szövetről. „Miert
ment Klár Zoltán a tüntetők közé,
a meglopott Friedrich, hány garast
és a háromgarasos opera, a Beszkárt
nagy közmunkái és még sok pazar
aktuális tréfa és vice Nagy Imre ki-
tűnő vicclapjában. Mutatványszámot
ingyen küld a kiadóhivatal, Buda-
pest VI., Ó-uca 12.

**Autó és motorkerékpár
pneumatik**

legelső gyártmányuk, frissék garanciával, autó felszerelések dus
választékban nagy áronedemény-
nyel

**legolcsóbban beszerezhetők
NAGY JÓZSEF**
autópneumatik és alkatrészek szak-
üzletelő, Bpest, Andrásy ut 34
Telefonszám: Interurbán 221-97, 235-68

— **Budapesten a Központi szálló-
dát,** (Central), melyet Pallai Miksa,
a Grand Hotel Esplande, István kirá-
ly, Deák Ferenc szállodák volt
tulajdonosa vett át, lapunk olvasói-
nak melegen ajánljuk. A polgári
oszlodoknak ez az egyik legismere-
tebb fővárosi otthona alig 2 per-
nyire a Keleti pályaudvartól, újon-
nan berendezve, gőzfűtéssel, hideg-
meleg vízzel, telefontal, rádióval
várja a vidék és külföld vendégeit.
A főváros idegenforgalmának nagy
nyeresége az új vezetős alatt álló
szálloda, melyben a polgári árak
mellett már 5 P-től kezdve kaphatók
szobák.

IRODALOM.

**KÜLFÖLDI KLASSZIKUSOK
Dantétől Ibsenig.**

A legérdekesebb látványok közé
tartozik; szemlélni a zseni munkáját
az emberiség útján, a hogy évszáz-
adok folyamán a föld különböző
pontjain fellángol, különböző nem-
zetek géniuszából származva s hatá-
sában túlterjedve a maga nemzeté-
nek határain, bevilágítja az egész
emberiséget. A kép, melyet a szem-
lélőnek kapunk, magas perspektívájá-
ból nézve egy hatalmas egységet
mutat: mintha minden korban
ugyanaz a világszellem dolgozott
volna különböző színhelyeken, kü-
lönböző nyelveken, különböző kultu-
ráktól színezve. Ez az egység, melyet
Göthe vett észre először: a világ-
irodalom.

Nézünk csak a keresztény kultúra
századait. A középkor szelleme, mi-
előtt átalakult volna a renaissanc-
szal ujkorra, szükségesszerűen ke-
reste a maga végső, összefoglaló ki-
fejezési formuláját. Száz különböző
tényező hatása alatt ez a formula
olasz földön fogalmazódott meg
Dante nagy művében, amely egy
tűnő világnak őridi képt foglalta
össze. Danteval mintha hosszú időre
kimerült volna az olasz irodalmi
szellem, az új renaissancszellem,
mely a képzőművészetben soha sem
azelőtt, sem aztán nem látott csu-
pontra jutott Olaszországban, irodal-
milag nem ott fejezte ki magát, ha-
nem elhagyta a kontinenst, Shakes-
peare Angliában s egyidejűleg a
kontinens szélső dél-nyugati zugában
Cervantes Spanyolországban, kife-
jezve az emberi szellem XVI. századi
kettéválását a katolicizmus és pro-
testáncizmus jelszavai alatt. A XVII.
században, melynek abszolutisztikus
szelleme az állami és társadalmi élet
szigorú megszervezésére vetette a
hangsúlyt, ez a szellem tipikus ha-
zájában, Franciaországban találta
meg genialis kifejezőjét Corneille és
Racine klasszicizmusával és Moliere
realitásával. A géniusz a következő
korszakban ismét új hazát keresett
magnának s ekkor lépett az ember-
iség irodalmi vezetői közé Göthe és
Schiller Németországba. Göthével
együttal újutakra írt a géniusz
a maga nemzetfölsötti, egyetemes
emberi hivatásának s megfogalmazta
a világirodalom új fogalmát. Egy
nagy hang, melybe hol innen, hol
onnan, különböző nemzetekből har-
sognak bele nagyszerű hangok, egy
csodás, örök harmóniává olvadva
össze.

A fuga azután egyetlen őridi ze-
nekari művé válik a XIX. század-
ban. Részt vesznek benne az összes
eddig hangszerek, a romantika új
világizéte, a belőle lekedzett új
nagy műforma, a regény, megszólal-
tatja az összes nemzetek hangjait,
német, francia, angol, olasz hangok
harmonizálódnak bele az egészbe s
új hangok is szólalnak meg: a vi-
lágirodalomba bevonul a skandináv
Íbszak és az orosz Kelet. Most már
teljes a zenekar és nyitva áll a le-
hetőség kis nemzetek számára is,
hogy a maguk hangjával részt ve-
gyenek benne, mert a világirodalom
egységének tudatát egyre jobban
előtérbe hozza a népek közötti cse-
vezés egyre fokozódó intenzitása,

— **Dugulás és aranyeres bántal-
mak,** gyomor- és béleazvarok, máj-
léduzzadás, hát- és derékfájás ello n
a természetadta „**Ferenc József**“ ke-
sorvíz, naponként többször bevénv,
hathatós segítséget nyújt. Tudomá-
nyos megfigyelések beigazolták,
hogy a **Ferenc József** víz alhasi
megbetegetések eseteiben gyorsan
és mindig enyhén hat. A **Ferenc Józ-
sef** kesorvíz gyógyszerárterekben,
drogériákban és fúszterizletekben
kapható.

Hogy a magyar szellem már száz
egynéhány év előtti útutadatra ébro-
dése óta mindig benne akart élni a
világirodalom nagy közösségében,
annak szemléltető bizonyosságát látjuk
abban a 40 kötetes gyűjteményben,
melyet most bocsátott közre Külföldi
Klasszikusok cím alatt a Frank-
lin-Társulat. Dantétől kezdve a XIX.
század végéig sorra adja a világiro-
dalom reprezentáns alakjainak mű-
veit ez a gyűjtemény s a magyar
ember elögtétellel állapítja meg,
hogy ezek iránt nem csak ma van
meg az általános érdeklődés, hanem
még volt a messze múltban is. Iro-
dalmunk nagyjai Kazinczytól kezdve,
mind dolgoztak ennek az érdeklő-
désnek a fölkelésén s olyan műfor-
dító irodalom fejlődött nálunk, amely
beoszlottokra válik kulturánknak a
nagy népekhez való viszonylatokban
is. A Külföldi Klasszikusok gyűjte-
ménye nemcsak a világirodalom re-
prezentatív könyvsorozata, hanem a
magyar fordító művészetét is. Ezen-
kívül pedig a magyar irodalmi kri-
tikés is, mert kiváló írók, kritikuskok,
irodalomtudósok által irt bevezető
előszók a magyar kritikai irodalom
magas színvonalát mutatják, egyut-
tal átnézést adva a világirodalom
fejlődésének.

A Külföldi Klasszikusok 40 köte-
te mintegy szimbolizálja a régebben
megjelent Magyar Klasszikusok so-
rozatával, — melynek külső kiállítás,
nyomás, papír, szedés, kőtenes dolgá-
ban hű mása — hogy minden nemzet
irodalmi kulturájának alaprajzát,
falait és belső berendezését a nemzet-
zeti irodalom adja, s a világirodalom
teszi rá az egészet tökéletessé be-
fejező kupolát.

Schöpfung Aladár.

Anna Geiger-Gog: Soha többé...
Regény, fordította dr. Braun Soma.
Anna Geiger-Gog könyve magásra
kiemelkedik a háborus regények ma-
r már beláthatatlan áradatából és min-
den figyelmünket megérdemli. Hőse
nem a harctereken szenvedő katona,
nem a fegyverben álló férfinép, ha-
nem a Hinterland és ebben is a ha-
diárvak, akikben a német írónő a
háboru legszenvedelmesebb és szá-
lamokra legmértőbb áldozatait látja.
A regény főszereplője Heini Jleder-
mann, egy kis német hadjárta, aki-
nek erősebb a lelke, mint amilyen
rosszul táplált és törékeny teste volt
és aki nem egészen tizenhat éves
korában örökre elment az emberek
közül. Heini tizenhat éve azonban
bővelkedett az eseményekben és tel-
jesen valóra váltotta azt az arab
közmondást, hogy az élet gazdag
eseményei adják meg annak igazi
tartalmát. Heini apját szinte ugyan-
azon órában tépte szét a gránát,
amikor megszületett és ettől az órá-
tól kezdve folytonos bánat és szen-
vedés volt az osztályéusa. Élettör-

SALVATORFORRÁS. a vese, hólyag, reuma gyógyoize

a húgyszavas csapadékok feloldja és ilyenek képződését megakadályozza a reuma és
fájdalmakat megszünteti a vese- és hólyagbetegségeket eltávolít a cukorbetegségeket gyógyítja.

Uzletvezetőség: Budapest, Erzsébet tér 1. sz.

Lerakat: Lerner József Sátoraljaihely

ténete ennek ellenére sem lehangoló, bús olvasmány. Szóhoz jut a humor is benne és a változatos és gyorsan lepergő eseményeket bearayozza az ifjuság utánoszhatatlan bája és ragyogása. Heini sok mindenben keresztülment rövid életében, de soha egy pillanatra sem tudták megrendíteni hívő optimizmusát. Az embe- reket szeretettel nézi és kiérdemli tetteivel szeretetüket. Optimizmusa az, amely egészen egyedülállóná teszi ezt a szó legigazibb értelmében tiszta és magas etikájú regényt, amelyet nyugodtan adhatunk kezébe a föl- serdült ifjuságnak is. A regény ma- gyar kiadását német eredetijének két színes képe, Max Ackermann művészi festményei teszik még ér- tékesebbé

Mindenki könnyűszerrel felépítheti családi házat, ha rendszeresen olvassa és igénybeveszi az „UJSÁG”

CSALÁDI HÁZ-ÉPÍTÉSI TANACSDADÓJÁT

Országos hírű műépítésszek és tanárok adnak szakszerű utabiztatásokat a lap minden előfizetőjének és olvas- szejának. Sok felesleges kiadástól és bosszúságtól kíméli meg magát, ha építkezés előtt részletesen tájé- kozódik a beszerzési forrásokról a kortiltetésig, a legapróbb szükség- lettől a legnagyobbig az „UJSÁG” által.

Kisérje figyelemmel az UJSÁG új rovatát!

AZ ORVOSTUDOMANYBAN MINDINKABB tért hódít az a felté- gés, hogy a szervezet idelelőtti meg- öregedése fiatal korban a szervezetre rótt túlmunkának a következménye. Virchownak a modern patológia me- galapítójának világhírűvé vált mon- dása, annak szerint „50 éves korban vannak arteriák” azt jelenti, hogy 50 éves korunkig azt teszi, mint a szemleli táplálkozás körül hibát- hibára halmozunk, amelyek káros utóhatásai 50 éves korban kezdenek gyomorpanaszok, küszvény, érlelme- szesedés, vese és hólyagzavarok for- májában mutatkozni. Ezeknek a kó- ros jelenségeknek kifejeződését pre- ventív módon igen könnyen meg- akadályozhatjuk olyképen, ha egy- részt a túlbő táplálkozás folytán szervezetünkben felhalmozódó és küszvényt okozó huyagsvas ospa- dékoknak lerakódását naponta egy- két pohár SALVATOR ásványviz ivásával elimináljuk, mert ezzel lényegesen csökkentjük a káros- ságot, hogy a fontos szervek normális mű- ködését abnormis anyagok jelentése megakadályozza.

VÁROSI MOZGÓ

Kedden és szerdán „Az asszony- nélküli város” Peter Bolt híres re- génye 12 felvonásban. Főszereplő: CONRAD VEIDT.

Csütörtökön „A Matterhorn vért- tanul” Történet, 8 felv. Főszereplő: Marcella Albani.

Szombaton 2 sláger „Rajah” Dráma 7 felv. Főszereplők: Joshua Kean, Mary Odette. „RÉGI HATÁR” Fő- szereplő: Igo Sym és Mary Kid. Az első román betérés idejéből 1916-ból.

Vasárnap „A fekete domino” Auber világhírű vígoperája filmen 10 felv. Főszereplők: Harry Liedtke, Hans Junkermann és Verebes Ernő.

882/1930. vh. szám.

Árverési hirdmény.

Sárospataki ipari és gazdasági Hiteliszővetkezet végrehajtónak 1205 pengő — f. tőke, hátralék 1930. év márc. hó 27 napjától járó 12 szá- zalek kamatok és eddig összesen 272 P. 44 f. perköltség erejéig a sátoralja- ujhelyi kir. járásbírósg Pk. 9019/930.

KÖZPONTI SZÁLLODA HOTEL CENTRAL

Elsőrangú modern családi ház. Központi fűtés. Minden szobában hideg-meleg folyóvíz. Egyágyas szobák árai: 5, 6, 8, 10, 10 pengő Kétágyas szobák árai: 10, 12, 13, 14, 15, 16 pengő Fűrdő szobák. Rádió. Telefon a szobákban. Tulajdonos: **PALLAI MIKSA**

BUDAPEST VII. Baross-tér 23.

A Keleti pályaudvartól alig 2 percrenyire. A Zempléniék kedvelt találkozó helye.

RÁDIO

készülékek, hangszórók, egyenirányítók, anódpótlók, Philips és Telefongyári gyártmányok. Kerékpár, csillár, motorkerékpár

KEDVEZŐ RÉSZLETRE Ford és Citroen autó-képviselet DUBAY JENŐ villamossági, rádió és kerékpár üzlete Sátoralajuhely, Kazinczy-u.3. (Dubay ház)

sz. végzése folytán a végrehajtást szennvedőnél 1930. évi máj. hó 21 biróilag le(—)foglalt és 3380 P.-re becsült ingóságokra az árverést — azon foglaltatók követelése erejéig is, akik törvényes zálogjogot nyertek — elrendeltetvén, annak Ruda- bányásokán adós lakásán leendő megtartására 1930. évi szept. hó 22 napjának d. e. 11 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt lévő serté- sek, butorok, lovak, tehének, stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben a követelésre időköz- ben részletfizetés teljesített, a fi- zetett összeg a követelésbe be lesz számítva.

Az árverési vevő a vételáron felül köteles fizetni a vételi illetéket és forgalmi adót is.

Sátoralajuhely, 1930. szept. 4.

Gáll, kir. jbirósági vjhajtó.

Árverési hirdmény.

Alulirott bírósági végre- hajtó ezennel közhírré tesztem, hogy a Megyei Általános Bank r. t. helyiségében (Sátoralja ujhely, Rákóczi-ucca 33. sz.) 1930 évi szeptember hó 19. napján d. e. fél 12 óra- kor különböző ékszerék fog- nak nyilvános árverésen el- adatni.

Sátoralajuhely, 1930. évi szeptember hó 10-én.

Gáll Vilmos bírósági végrehajtó

1115/930. vh. sz.

Árverési hirdmény.

156 pengő 72 fill. tőke, ennek 1929. évi szeptember hó 1 napjától járó 6 százalékos kamata és eddig össze- sen 106 P. 86 f. perköltség erejéig, a sauhelyi kir. járásbírósg Pk. 9523/929. sz. végzése folytán a vég- rehajtást szennvedőnél 1930. évi jun. hó 28-án biróilag lefoglalt és 2900 pengőre becsült ingóságokra az árverés — azon foglaltatók kö- vetelése erejéig is, akik törvényes zálogjogot nyertek — elrendeltet- vén, annak Karoson adós laká- sán leendő megtartására 1930. évi szeptember hó 20 napjának d. u. 1

óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt lévő lovak, tehének, stb. a leg- többet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben a követelésre időköz- ben részfizetés teljesített, a fi- zetett összeg a követelésbe be lesz szá- mítva.

Az árverési vevő a vételáron felül köteles fizetni a vételi illetéket és forgalmi adót is.

Sátoralajuhely, 1930. aug. 29.

Gáll, jbirósági vjhajtó.

Sátoralajuhelyi Egységes Hegyközség

Felhívás gyökeres ripária portális előjegyzésre.

A Hegyközségi Tanács meg- keresése alapján felhívjuk a Hegyközség tagjait, hogy pótlá- sra szükségessé gyökeres ripá- ria szükségletüket a hegyköz- ségi irodában legkésőbb e hó 25-ig a délelőtti órákban jelent- sék be.

A ripáriát az állami telepről a később megszabandó, de min- den esetre méltányos áron szál- litják.

Sátoralajuhely, 1930. szept- ember hó 9 én.

Hegyközségi előljároság.

1764/930. vh. sz.

Árverési hirdmény.

197 pengő 95 f. tőke, ennek 1928. év okt. hó 1 napjától járó 10 száza- lék kamata és eddig összesen 134 P. 60 fillér perköltség erejéig a sátoralajuhelyi kir. járásbírósg Pk. 9811/929. sz. végzése folytán végre- hajtást szennvedőnél 1929. évi aug. hó 29-én biróilag le(fel)l foglalt és 2800 pengőre becsült ingóságokra az árverést — azon foglaltatók követelése erejéig is, akik törvé- nyes zálogot nyertek — elrendel- tetvén, annak Sátoralajuhelyben Fő-ucca 24. szám alatt leendő megtartására 1930. évi szept. hó 22 napjának d. u. 1/2 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt lévő rőfűsdrük stb. a legtöbbet ígérőnek készpénz- fizetés mellett, szükség esetén be- csáron alul is el fognak adatni. Amennyiben a követelésre időköz-

ben részfizetés teljesített, a fi- zetett összeg a követelésbe be lesz számítva.

Az árverési vevő a vételáron fel- ül fizetni köteles a vételi illetéket és forgalmi adót is.

Sátoralajuhely, 1930. aug. 29.

Gáll, jbirósági vjhajtó.

766/930. vh. szám.

Árverési hirdmény.

89 pengő 55 f. tőke, ennek 1930. évi febr. hó 12 napjától járó 10 százalékos kamata és eddig összesen 31 pengő 44 fillér perköltség ere- jéig a sátoralajuhelyi kir. járás- bírósg Pk. 8771/930. sz. végzése folytán a végrehajtást szennvedőnél 1930. évi május hó 3-án biróilag le(fel)l foglalt és 1460 pengőre be- csült ingóságokra az árverést — azon foglaltatók követelése erejéig is, akik törvényes zálogjogot nyertek — el- rendeltetvén, annak Sátoralajuhely- ben Kazinczy-u. 26. sz. alatt leendő megtartására 1930. szeptember hó 20 napjának d. u. 1/2 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt lévő butorok, stb. a legtöbbet ígérőnek készpénz- fizetés mellett, szükség esetén becsá- ron alul is, el fognak adatni.

Az árverési vevő a vételáron felül köteles fizetni a vételi illetéket, és forgalmi adót is.

Sátoralajuhely, 1930. aug. 25.

Gáll, kir. jbirósági vjhajtó.

1600/930. sz.

Árverési hirdmény.

A Belvárosi Takarékpénztár R. T. sauhelyi fiókjánál fennálló tartozás fedezésére a Moskovits Herman sauhelyi kereskedő által kézzzálogul lekötött 68 méter férfi ruha-szövetet és 308/10 c. m. klottot adós kése- delme folytán a KT. 306. §-a értele- mben a késedelmes adós költéségre és veszélyére nyilvánosan eladom.

Az árverés határnapja 1930. évi szept. hó 17. napjának d. u. 3 óraja. Helye: a Belvárosi Takarékpénztár R. T. sauhelyi helyisége. Az eladás tárgyát képező ingóságok becsértéke 2.000 pengő.

A venni szándékozók kötelesek az eladás megkezdése előtt kezeim- hez 200 pengő bántatpénzt készpénz- ben letenni.

A Belvárosi Takarékpénztár R. T. sauhelyi fiókja követelése erejéig bántatpénz letétele nélkül pénz nél- küül vásárolhat.

A vételár és illetékek a vevő által nyomban az eladás befejezésekor készpénzben lefizetendő és az eladott ingóság csak a vételár teljes lefi- zetése után lesz a vevőnek átadva.

A Belvárosi Takarékpénztár R. T. sauhelyi fiókja az eladandó ingóság- gok minőségéért felelősséget nem vállal.

Kelt Sátoralajuhely, 1930. szept. hó 10-én.

Gáll, kir. jbirósági vjhajtó.

TIZ ESZTENDEJE vagyonos házasságokat eredményesen küz- vetit **Weinberger Mariska** Sátor- talajuhely. Molnár I.-u. 35.

Sátoralajuhely, 1930. szept. hó 13. XXXIII. évfolyam 37.-ik szám

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **LÁNCZI ZOLTÁN**

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sátoralajuhely, Kazinczy-ucca 5. Telefonszám 10.

Nyomatott Landesmann Miksa és Társánál